

آزمون‌یار

ادبیات عرب

ویژه‌ی آزمون سردفتری

درسنامه جامع همراه با نکات طلایی

همراه با:

سؤالات طبقه‌بندی شده در آخر هر فصل

نمونه سؤالات آزمون‌ی با پاسخ‌های تشریحی

گروه مولفین

انتشارات اندیشه ارشد

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

بخش اول: صرف و نحو مقدماتی

۱۰	معارف.....
۱۵	اعرب تقدیری.....
۱۷	صفت و موصوف.....
۲۰	افعال مضارع.....
۲۰	انواع اعراب:.....
۲۳	اعداد.....
۲۶	معلوم و مجهول.....
۲۸	نواسخ.....
۳۲	تست‌های بخش اول.....
۵۶	پاسخنامه تست‌ها.....

بخش دوم: صرف

۷۰	فصل اول.....
۷۰	تعریف علم صرف:.....
۷۱	فعل و انواع آن.....
۷۳	فعل مضارع:.....
۷۴	فعل امر.....
۷۵	فعل معلوم و مجهول.....
۷۷	فعل لازم و متعدی.....
۷۹	روش‌های متعدی کردن فعل.....
۸۰	فعل صحیح و معتل.....
۸۲	اعلال.....
۸۳	اعلال به حذف در فعلها و اسمها.....

اعلال به حذف در فعل معتل اجوف.....	۸۴
اعلال به حذف در فعل معتل ناقص.....	۸۶
اعلال به حذف در اسم ها.....	۸۸
اعلال به قلب.....	۸۸
قلب «واو» و «ياء» به الف.....	۹۱
قلب حرف عله به همزه.....	۹۱
اعلال به اسكان.....	۹۲
اسم های ممتنع الادغام.....	۹۳
اعلال همزه.....	۹۳
کیفیت نوشتن همزه.....	۹۴
خلاصه فصل.....	۹۷
تست های آخر فصل.....	۹۸
پاسخ تست های آخر فصل.....	۱۰۰
فصل دوم.....	۱۰۲
ادغام.....	۱۰۲
(۱) واجب الادغام.....	۱۰۲
«ادغام واجب در فعل های مضاعف».....	۱۰۴
(۲) ممتنع الادغام.....	۱۰۵
(۳) جایز الادغام.....	۱۰۷
فعل مؤکّد و غیر مؤکّد.....	۱۰۸
الاسم.....	۱۱۱
اسم فاعل.....	۱۱۲
اسم فاعل از فعل اجوف و ناقص:.....	۱۱۴
اسم فاعل از فعل ثلاثی مزید:.....	۱۱۴
اسم مفعول.....	۱۱۴
«صفت مشبهه».....	۱۱۷
کیفیت ساخت صفت مشبهه از فعل ثلاثی مزید و مجرد:.....	۱۱۷

۱۱۸	افعل تفضیل یا اسم تفضیل.....
۱۱۹	اسم یا صیغه مبالغه.....
۱۲۱	اسم زمان و اسم مکان.....
۱۲۱	اسم زمان و مکان از ثلاثی مجرد.....
۱۲۳	اسم زمان و مکان از ثلاثی مزید.....
۱۲۳	اسم آلت.....
۱۲۳	مصدر.....
۱۲۶	مصادر ثلاثی مزید قیاسی است و بر اوزان زیر می آید :.....
۱۲۸	رباعی مجرد.....
۱۲۸	انواع دیگر مصدر:.....
۱۳۳	خلاصه فصل.....
۱۳۴	تست های آخر فصل.....
۱۳۵	پاسخ تست های آخر فصل.....
۱۳۷	فصل سوم.....
۱۳۷	مقصور، ممدود و منقوص.....
۱۳۸	مفرد، مثنی و جمع:.....
۱۴۰	چگونه اسم مقصور و ممدود و منقوص را به مثنی تبدیل کنیم؟.....
۱۴۰	تثنيه کردن اسم مقصور:.....
۱۴۱	تثنيه کردن اسم ممدود:.....
۱۴۲	تثنيه کردن اسمهای که لام الفعل آنها حذف شده:.....
۱۴۳	جمع:.....
۱۴۶	جمع مؤنث سالم:.....
۱۴۹	جمع مکسر:.....
۱۵۰	مذکر و مؤنث.....
۱۵۵	نسبت.....
۱۵۷	منسوب کردن اسمهای که حرفی از آنها حذف شده:.....
۱۵۸	کیفیت منسوب کردن علم مرکب:.....

۱۶۰	التصغير.....
۱۶۲	اسمهای منصرف و غير منصرف.....
۱۶۷	البناء و الفاظ مبني:.....
۱۷۱	الإعراب و الفاظ معرب:.....
۱۷۴	عدد:.....
۱۷۶	خمسةٌ طلحات.....
۱۷۷	اعداد مركب و احكام آنها:.....
۱۷۸	اعداد عقود و احكام آنها:.....
۱۸۰	خلاصه فصل.....
۱۸۳	تست‌های آخر فصل.....
۱۸۵	پاسخ تست‌های آخر فصل.....

بخش سوم: نحو

۱۹۰	فصل اول.....
۱۹۰	اعراب فعل مضارع.....
۱۹۲	سوال:.....
۱۹۷	فعل مضارع مجزوم:.....
۲۰۷	فاعل:.....
۲۱۲	نائب فاعل:.....
۲۱۵	مبتدا و خبر.....
۲۱۹	خبر:.....
۲۲۷	حذف مبتدا و خبر.....
۲۳۱	اسم افعال ناقصه:.....
۲۳۶	حروف مشبیه بالفعل:.....
۲۴۴	لاي نفی جنس:.....
۲۴۷	حروف شبیه به ليس:.....
۲۵۱	خلاصه فصل.....

۲۵۳		تست‌های آخر فصل
۲۵۵		پاسخ تست‌های آخر فصل
۲۵۷		فصل دوم
۲۵۷		مفعول به:
۲۵۸		حذف مفعول به و عامل مفعول به
۲۵۹		افعال دو مفعولی
۲۶۲		اسم فعل:
۲۶۳		اسم فاعل:
۲۶۳		اسم فاعل مجرد از «ال»
۲۶۵		اسم مفعول:
۲۶۷		صفت مشبّهه:
۲۶۸		مصدر:
۲۷۰		فعل تعجب:
۲۷۵		تحلیل صرفی و ترکیب:
۲۷۶		منادی:
۲۷۸		منادی مضاف:
۲۸۰		تابع منادی:
۲۸۴		تست‌های آخر فصل
۲۸۶		پاسخ تست‌های آخر فصل
۲۸۸		فصل سوم
۲۸۸		مفعول مطلق:
۲۹۲		مفعول لاجله
۲۹۳		مفعول فیه:
۲۹۵		مفعول معه:
۳۰۷		تمییز:
۳۱۲		افعال تفضیل
۳۱۷		استثنا

۳۱۷.....	اعراب مستثنی :
۳۱۸.....	استثنای مفرغ:
۳۲۳.....	اضافه:
۳۲۵.....	اضافه شدن به جمله:
۳۲۷.....	اضافه لفظی:
۳۲۸.....	عطف:
۳۳۰.....	عطف بیان:
۳۳۱.....	خلاصه فصل.....
۳۳۴.....	تستهای تالیفی آخر فصل.....
۳۳۶.....	پاسخ تستهای آخر فصل.....

بخش اول:

صرف و نحو مقدماتی

معارف

معارف: از مباحث پایه عربی است و در تحلیل صرفی مفید است.

معارف عبارتند از:

۱- همه‌ی ضمائر:

انواع ضمائر:

الف) ضمائر منفصل مرفوعی: یعنی ضمایی که به فعل یا اسم نمی‌چسبند تنها می‌آیند. مثل ضمائر غایب هو، هما، هم، هی، هما، هنّ، ضمائر مخاطب: أنت، أنتما، أنتم، أنتِ، أنتما، أنتنّ، متکلم: أنا، نحن

ب) ضمائر منفصل منصوبی: که همیشه نقش مفعول به را بر عهده دارند.

غایب: اياه، اياهما، اياهم، اياها، اياهما، اياهنّ،

مخاطب: اياک، اياکما، اياکم، اياک، اياکما، اياکنّ،

متکلم: اياي، يانا

ج) ضمير متصل نصبی و جری:

غایب: ه، هما، هم، هی، ها، هما، هنّ

مخاطب: ک، کما، کم، ک، کما، کنّ

متکلم: ی، نا

۲- موصولات:

موصول: به کلماتی مثل الذی، الّتی که به معنی کسانی که و چه کسی که می‌دهند اسم موصول می‌گویند. که معمولاً در وسط جمله آید.

انواع موصول:

(الف) موصول خاص: مفرد مذکر = الذی مفرد مؤنث: الّتی - مثنیٰ مذکر: اللّذان، اللّذین، مثنیٰ مؤنث: اللّتان، اللّتین، جمع مذکر: الذّین، جمع مؤنث: اللّاتی
مثال: هم الذّین، هن اللّاتی، هی الّتی، هو الّذی

📖 **نکته:** بعد از نساء، مؤنثات، التلمیذات، اسم موصول اللّاتی به کار می‌رود زیرا جمع مؤنث می‌باشد. - بعد از عباد (بندگان)، طلاب (دانش آموزان)، و... الذّین به کار می‌رود چون مثنیٰ است یا بعد از الصّادقین: اللّذین.

(ب) موصول عام (مشترک): من «کسیکه» ما «چیزی که» هم برای مذکر و هم برای مؤنث به طور مشترک به کار می‌روند - معمولاً در وسط جمله به کار روند - «من» برای انسان به کار رود. «ما» برای غیر انسان یا همان اشیاء.

مثال: ذهب من کان هنا - (رفت کسی که اینجا بود) من = موصول عام
أنفق مما تملك (انفاق کن هر آن چیزی که مالک هستی)

📖 **نکته:** همان طور که می‌بینید من و ما موصول در وسط جمله آید و معرفه است.

۳- معرفه به اضافه (اسم مضاف):

هرگاه اسمی به اسم دیگری یا ضمیری دیگر که آن اسم یا ضمیر هم حتماً باید معرفه باشد اضافه شود معرفه به اضافه گویند بابُ البیت. (در خانه): باب: مضاف، البیت: معرفه به ال - عزیزِ الام (عزیز ما در) عزیز: مضاف، الام: معرفه به ال - هولاء رجعوا من المدرسة: هولاء: اسم اشاره، وا: ضمیر متصل مرفوعی المدرسة: معرفه به ال -

معلمٌ مدرسه: دقت کنید در اینجا معلم به اسم نکره مدرسه اضافه شده است در نتیجه هر دو نکره هستند. یعنی اگر اسمی به اسم نکره‌ی دیگر اضافه شود هر دو نکره اند و معرفه نیستند.

اسم نکره: اسمی که بر یک شخص نامشخص دلالت دارد و اضافه هم نشده است. مثل:

معلم: یک معلم --- قلم: یک قلم

۴- معرفه به ال:

معلمُ المدرسه: در اینجا دو اسم معرفه داریم معلم: معرفه به اضافه، المدرسه: معرفه به ال -

۵- اسم علم (اسم خاص): حسین، شیراز، علی

۶- اسم اشاره: اشاره به نزدیک: هذا، هذه، هؤلاء (این ها) هاتین، هاتان: این دو، هذان:

این دو، اشاره به روز تلک، ذلک (آن)، التک (آن ها) اشاره به مکان: هنا (اینجا)، هناك:

(آنجا)

📖 **نکته:** دقت کنید هؤلاء، التک برای مذکر و مؤنث یکسان به کار می‌رود. هؤلاء

المعلمات: این خانم معلم ها، التک المعلمات: آن خانم معلم ها، معرفه به ال: به اسم های ال

دار معرفه به ال گویند. المدرسه، المسجد اسم علم خاص: فاطمه، طهران، مصر، جواد.

انواع اعراب:

معمولاً ما دارای چهار نوع علامت اعراب هستیم. الف) ضمه: علامت رفع: مسجدُ، المسجدُ

ب) کسره: علامت جر: مسجدِ، فی المسجدِ ج) سکون: علامت جزم: لا تذهبِ د) فتحه:

علامت نصب: مسجدَ، مدرسه.

📖 **نکته:** جزم مخصوص فعل است و برای اسم نیست.

اعراب ظاهری به دو بخش اصلی و فرعی (نیایی) تقسیم می‌شود: اعراب اصلی مثل کتاباً،

کتاب، کتاب، که شامل فتحه، کسره و ضمه می‌شود.

اعراب فرعی شامل موارد زیر است:

۱- اسم مثنی: جناحان، اعراب فرعی رفع به الف

جناحین: اعراب فرعی «یاء» در حالت نصب و جر

۲- جمع مذکر سألَم: مسلمون اعراب فرعی و او در حالت مسلمین: اعراب فرعی یا

در حالت نصب و جر

📖 **نکته:** دقت کنید در عبارت علی المسلمین که مسلمین مجرور است و ظاهراً باید

کسره بگیرد ولی چون جمع مذکر است همیشه فتحه می‌گیرد.

۳- جمع مؤنث: این اسم‌ها که با «ات» در آخرش مشخص می‌شود در حالت نصبی به

جای فتحه، کسره می‌گیرند. مثل: شاهدت ^{التلميذات} (دانش آموزان را دیدم)
مفعول به

📖 **نکته:** جمع‌های مؤنث فقط در حالت نصب اعراب فرعی دارند و در حالت رفع و

جر اعراب اصلی دارند. قالت التلميذاتُ (فاعل و مرفوع به اعراب اصلی) - قُلْتُ علی

^{المعلمات} . رأيتُ المعلماتِ : مفعول ومنصوب به کسره با اعراب فرعی یعنی اساساً
مجرور به اعراب اصلی

باید فتحه می‌گرفته ولی چون جمع مؤنث است کسره گیرد.

📖 **نکته:** کلمات، اییات، اصوات، اموات که از ریشه‌ی بیت، صوت، موت، هستند مؤنث

نیستند و ت جزء ریشه خودشان است و جمع مکسرند با اعراب اصلی

📖 **نکته:** در شعر می‌گوییم جمع مؤنث فتحه نگیرد به جای فتحه کسره بگیرد.

۴- غیر منصرف‌ها: غیر منصرف‌ها برعکس جمع مؤنث به جای کسره فتحه می‌گیرند. و

تنوین هم نمی‌گیرند و دارای اعراب فرعی هستند. و چند نوعند:

(الف) اسم‌های علم مؤنث: فاطمه، شیماء، زهراء

(ب) اسم شهرها و کشورها: لبنان، تبریز، گیلان

(ج) اسم غیر عربی خاص: یوسف، الیاس، ارشمیدس

(د) جمع مکسر بروزن مفاعل و مفاعیل: مساجد، مفاتیح

ر) اسم پیامبران الهی به جز هفت نفر (محمد، صالح، شعیب، نوح، هود، لوط، شیث) همگی غیر منصرفند. مثال: نحن نعیش فی شیراز: در اینجا شیراز مجرور است و باید کسره بگیرد ولی چون غیر منصرف است در حالت جر فتحه می‌گیرد و اعراب فرعی دارد.

سلمتُ علی یوسف: یوسف هم مثل شیراز است -

و) صفت‌های بروزن أفعال: اکبر، احمد مثال: $\frac{\text{هو}}{\text{میتدا خبر و مرفوع}} \frac{\text{أعلم}}{\text{من}} \frac{\text{أحمد}}{\text{مجرور به فتحه}}$: در اینجا احمد مجرور است ولی چون غیر منصرف است فتحه گرفته.

📖 **نکته:** اسماء غیر منصرف در دو حالت کسره می‌گیرند که دیگر دارای اعراب فرعی نیستند: ۱- هنگام مضاف: من اکبر العجائب ۲- هنگامی که ال بگیرند: المساجد.

📖 **نکته:** دقت کنید غیر منصرف‌ها هیچ وقت تنوین نمی‌گیرند مساجد: غلط است. اکبر: غلط است.

۵- أسماء خمسه: گروهی از اسم‌ها به اسماء خمسه معروفند مثل: أب (پدر) أخ، دو (صاحب) فو (دهان) (حم: خویشاوندان هم) اعراب فرعی می‌گیرند.

📖 **نکته:** رفع این أسماء باواو، نصب آنها با الف و جرشان بای است.

مثل: رأیتُ أباک (منصوب به اعراب فرعی الف)

جاء أخوک (مرفوع به اعراب فرعی و او) اسماء خمسه در حالت مثنی اعراب فرعی مثنی دارند. مثل: أخوان، أخوین (دو برابر) أبوان، أبوین (دو پدر) در حالت مضاف هم اعراب فرعی اسماء خمسه دارند. مثل: أخوک، أخاک، أخیک

📖 **نکته:** اگر اسماء خمسه بهی تکلم مضاف شوند اعراب تقدیری دارند که بعد توضیح می‌دهیم. أخی، أبی، اعراب تقدیری

📖 **نکته:** أسماء خمسه در حالت غیر مضاف اعراب اصلی دارند. أخ، أب، و در جمع مکسر هم اعراب اصلی دارند. إخوان: برادران - آباء: پدران

۶- اسم‌های اشاره موصول در حالت مثنی چون معرب هستند اعراب فرعی دارند: هذان، هاتان، اللّٰذین - اَمَّا الَّذِینَ چون مبنی است اعراب فرعی ندارد.

۷- فعل‌های مثنی و جمع مرفوع به ثبوت نون اعراب هستند و اعراب فرعی دارند. یکابتون، یکاتبان

خلاصه‌ای از اعراب ظاهری فرعی (نیایی) و اصلی:

- ۱- اسم‌های مثنی و جمع مذکر دارای اعراب فرعی به الف، واو و یاء هستند.
 - ۲- جمع مؤنث در حالت منصوبی دارای اعراب فرعی کسره و غیر منصرف‌ها در حالت جر، اعراب فرعی فتحة می‌گیرند.
 - ۳- فعل‌های مثنی و جمع اعراب فرعی به ثبوت نون دارند.
 - ۴- اُسماء خمسہ اعراب فرعی دارند به جز در جمع مکسر و اضافه شدن به ی متکلم
- 📖 **نکته:** این مبحث از مباحث دشوار به لحاظ نزدیک بودن مطالبش است که حل چند تست و دانستن اعراب فرعی به ما کمک خواهد کرد.

اعراب تقدیری

این مبحث از مباحث جذاب است که از آن در کنکور معمولاً سؤالی می‌آید. اعراب تقدیری: شامل اسم‌های منقوص، مقصور و اسم‌های مضاف به «یا» متکلم می‌شود. نام دیگر اعراب تقدیری، اعراب پنهان است یعنی فتحة و کسره در حرف «یا» پنهان می‌شود.

اعراب‌های تقدیری:

- ۱- مقصور: در انتها به الف ختم می‌شود: لیلی، موسی، دنیا، عصا
- ۲- منقوص: در انتها به ی ما قبل کسره ختم می‌شود: هادی، راضی، آیدی، ساری

📖 **نکته:** اسم منقوص در حالت رفع و جر اعرابش تقدیری و حالت نصب اصلی است. مثال: جاء القاضي (فاعل و تقدیراً مرفوع) مررتُ مع الهادی (مضاف الیه و تقدیراً مجرور) - رأيتُ الهادی. (مفعول و منصوب به فتحه و اعراب اصلی)

📖 **نکته:** اما اسم مقصور در همه‌ی حالت‌ها اعراب تقدیری دارد. مثال:

$$\frac{\text{موسی}}{\text{فاعل تقدیراً مرفوع}} - \frac{\text{مع موسی}}{\text{مجرور تقدیراً}} - \frac{\text{موسی}}{\text{مفعول تقدیراً منصوب}} \text{ رأيتُ}$$

📖 **نکته:** همان طور که دیدید فقط اسم منقوص است که در حالت نصب حرکت فتحه می‌گیرد و باقی هیچ، چون در تقدیر (پنهان) هستند.

اسم‌های زیر را با منقوص اشتباه نگیرید: چون دارای «ی» ما قبل مکسور نیستند و تشدید دارند. مثل: قوی، موسوی، سعی، وحی، علی

📖 **نکته:** اسم منقوص اگر ال نداشته باشد و مضاف هم نشده باشد از انتهای آن حذف و تنوین کسره جای آن را می‌گیرد. که در حالت رفع و جر رخ دهد. مثال:

بدون ال: خرج هاد (فاعل تقدیراً مرفوع)

اسم ال دار: ذهب القاضي (فاعل تقدیراً مرفوع)

اسم مضاف: خرج قاضي الحکومه (فاعل تقدیراً مرفوع)

📖 **نکته:** اگر اسم مقصور ال نداشته باشد و مضاف نباشد الف از انتهای آن حذف و تنوین فتحه جایگزین آن شود. مثال:

خرج فتی (فاعل تقدیراً مرفوع)، ذهب فتی المدرسه (فاعل تقدیراً مرفوع) ذهب الفتی (فاعل تقدیراً مرفوع)

اعراب محلی: اسم‌ها یا عبارت‌هایی که اعراب محلی دارند عبارتند از:

۱- اسم‌های مبنی: ذلک الکتاب
ابتدا و محلاً مرفوع

- ۲- خبر جمله و شبه جمله $\frac{\text{الرجل}}{\text{مبتدا}}$ یمشی الی السوق (جمله فعلیه و محلاً مرفوع)، المعلم فی الکلاس (خبر شبه جمله و محلاً مرفوع).

صفت و موصوف

این مبحث از پر تکرارترین مباحث کنکور سراسری است که بیشتر سؤالات آن حول این محور است:

۱- پیدا کردن جمله وصفیه یا نعمت جمله

۲- تشخیص صفت مفرد به مثال‌های زیر توجه کنید:

$$۱- \frac{\text{النافذه الكبيره}}{\text{موصوف صفت}} - \frac{\text{العبد الصالح}}{\text{موصوف صفت}} - \frac{\text{المؤمنات الصالحات}}{\text{موصوف صفت}}$$

اگر به مثال‌های بالا توجه کنید مشاهده کنید که دو کلمه در حال وصف هم هستند مثل بنده‌ی صالح که صالح صفت بنده (عبد) است و عبد موصوف است. به ترکیب‌های فوق ترکیب وصفی یا صفت مفرد می‌گویند.

صفت در چهار چیز شبیه موصوف خود است.

۱- مذکر و مؤنث: مدینه جملیه الحاکم الصالح

۲- معرفه نکره: المدرسه العلمیه

۳- مفرد، مثنی، جمع: شجرتان جمیلتان

۴- اعراب: کتاب کامل؛ چون کتاب حرکت تنوین را پذیرفته کامل هم تنوین می‌گیرد.

📖 **نکته:** جمع مکسر غیر عاقل همیشه دارای صفتی است که مفرد مؤنث است. مثل

المساجد المختلفه المختلفان در اینجا چون مسجد موصوف و جمع مکسر غیر

انسان است صفت آن باید مفرد مؤنث باشد.

مثل: $\frac{\text{اوراق مفیده}}{\text{موصوف صفت}} - \frac{\text{مباحث مهمه}}{\text{موصوف صفت}}$ (ورق‌های سفید)

📖 **نکته:** دقت کنید کلماتی مثل ید، نفس، اسم شهرها و کشورها، ارض، شمس، عین (چشم)، دار مؤنث هستند و صفت آن‌ها مؤنث حساب می‌شود.

مثال: یدٌ وسیعہ - الشمس الکبیره - قم المدرسه: دقت کنید چون قم معرفه است نیاز به ال ندارد.

جمله وصفیه: جمله ای که بعد از یک اسم نکره می‌آید و آن را توضیح می‌دهد و وصف می‌کند.

۱- شاهدنا $\frac{\text{سیاره}}{\text{تذهب فی الطريق}}$ چون سیاره مفعول به است .
اسم نکره جمله وصفیه و محلاً منصوب

تذهب هم به تبعیت از آن منصوب می‌شود و چون جمله فعلیه است. در این حالت اعراب جمله همیشه محلی است.

۲- سمعتُ $\frac{\text{حکایه}}{\text{عریبه}} \frac{\text{فیها کثر}}{\text{موصوف صفت مفرد جمله وصفیه و محلاً منصوب}}$

📖 **نکته:** اسم‌های «ال» دار و مشتق بعد از اَیُّها و اَیَّتْها صفت هستند و اسم‌های جامد

پس از این دو عطف بیانند. هذا $\frac{\text{الصادق}}{\text{صفت (مشتق)}} - \text{یا أیُّها}$ $\frac{\text{المؤمنون}}{\text{صفت (مشتق)}}$

📖 **نکته:** کلمه‌ی «ذا، ذو، ذی» اگر مستقیماً بعد از اسم نکره آیند صفت هستند و تابع

اسم ما قبل خود هستند. مانند: قال مهندسٌ العلم. (ذو، ذا، ذی) چون مهندس فاعل و مرفوع است پس ذو هم صفت آن می‌شود چون مرفوع است.

مثال: رأیتُ قاضیاً ذا علم: (ذو، ذا، ذی) چون قاضی مفعول و منصوب است ذا هم صفت آن می‌شود.

📖 **نکته:** یک نوع دیگر از صفت مفرد وجود دارد مثل: $\frac{\text{أولاد}}{\text{ها}} \frac{\text{الصغار}}{\text{موصوف مضاف الیه صفت}}$ فرزندان

کوچک او ملت $\frac{\text{شعنا}}{\text{مضاف الیه صفت}} \frac{\text{المقاوم}}{\text{ملت مقاوم ما}}$

همان طور که می‌بینید در ترجمه این نوع ترکیب وصفی موصوف ثابت است و جای مضاف الیه و صفت در ترجمه فارس عوض می‌شود.

📖 **نکته:** اسم موصول خاص پس از اسم ال دار را صفت بگیرد.

جئتُ البیت $\frac{\text{الذی}}{\text{صفت و منصوب محلاً به تبعه، محلی است چون مبنی است}} \frac{\text{اشتریتہ}}{\text{مضاف الیه صفت}}$

مضاف و مضاف الیه: اگر اسمی به اسم دیگر اضافه شود یا اسمی به ضمیری، به اولی

مضاف و دومی مضاف الیه می‌گویند. $\frac{\text{باب}}{\text{مضاف}} \frac{\text{المسجد}}{\text{مضاف الیه}} : \frac{\text{کتابی}}{\text{مضاف، مضاف الیه}} -$ در مسجد

عنده $\frac{\text{قلوبُ المؤمنین}}{\text{مضاف مضاف الیه}} \frac{\text{(نزد او)}}{\text{مضاف مضاف الیه}}$

📖 **نکته:** مضاف الیه همیشه مجرور است. و مضاف هیچ وقت ال یا تنوین و نون مثنی و

جمع را نمی‌پذیرد مثال:

الدکان الجامعه (مغازه دانشگاه) غلط است چون مضاف ال گرفته است. و صحیح آن: دکان الجامعه

غُرْفَةُ المدرسه: غلط است چون مضاف تنوین گرفته و مضاف الیه کا اسم ال دار است هم تنوین گرفته که غلط است و صحیح آن: غُرْفَةُ المدرسه ساکنین المدینه: غلط است چون ساکنین جمع است و در حالت جمع نون مضاف باید حذف شود. ساکنی المدینه.

والدینک غلط است: چون نون در حالت مثنی حذف می‌شود و صحیح آن: والدیک است.

📖 **نکته:** در شعر می‌گوییم: جمله‌ی بعد از نکره وصفیه است وصفیه - مضاف چه

چیزی نگیره: ال و تنوین نگیره با نون جمع هم نگیره، نون مثنی نگیره.

نکته‌های طلایی و سوالات هوش؟ چرا شبانبا المجدين، غلط است:
چون شباب مبتدا و مرفوع است و المجدين که صفت و خبر آن است باید مرفوع بیاید.
شبانبا المجدون.

در جمله وصفیه اگر بعد از اسم نکره کلماتی مثل حتی، ف، و بیاید آن دیگر جمله وصفیه نیست. مثال: رأیت طفلاً و هوینظر: جمله حالیه است نه وصفیه فی العالم أَسْرارٌ غامضهٌ فیحاول الانسان. بعد از غامضه ف آمده پس وصفیه نیست.

اِشترت اُمّی محفظه لی حتی أضع کتبی فیها: چون حتی آمده وصفیه نیست.
معلمون المدرسه مجتهدون: غلط است و معلم چون جمع است و اضافه شده به شکل معلمو درست است و مجتهدون چون صفت معلم است باید معرفه بیاید و ال می‌گیرد.

صحيح: $\frac{\text{معلمو المدرسه المجتهدون}}{\text{موصوف مضاف اليه صفت}}$: معلمان کوشای مدرسه.

افعال مضارع

سؤالاتی که داوطلب باید بیشتر به آن توجه کند شامل موارد زیر است.
۱- یافتن لام جازمه یا ناصبه ۲- پیدا کردن افعال مجزوم یا منصوب در جمله ۳- یافتن انواع من و ما.

مضارع مرفوع: همان طور که می‌دانید مضارع در حالت معمولی مرفوع و علامت ضمه

می‌گیرد. مثل: نحن $\frac{\text{تذهبُ}}{\text{مضارع مرفوع}}$ الى المسجد - هم $\frac{\text{يعبدونَ}}{\text{مضارع مرفوع}}$ الخالق.

انواع اعراب:

۱- در صیغه‌های ۱، ۴، ۷ و ۱۳ و ۱۴ مضارع است که با حرکت ضمه است. مثل: يذهبُ،

نَعْلَمُ